

РОЛЬ ТА МІСЦЕ ДП «НАУКАНАФТОГАЗ» У РОЗБУДОВІ НАФТОГАЗОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ТА МІЖНАРОДНОМУ СПІВРОБІТНИЦТВІ

О.В. Стогній, М.В. Гунда, Л.П. Мельник, Л.М. Якушин

*Науково-дослідний інститут нафтогазової промисловості Національної акціонерної компанії
«Нафтогаз України» (ДП «Науканафтогаз»), вул. Київська 8, м. Вишневе, Київська область,
Україна, 08132*

Дочірнє підприємство «Науково-дослідний інститут нафтогазової промисловості» Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» (ДП «Науканафтогаз») створено у 2003 році як провідний інститут нафтогазової галузі України.

Наукова діяльність ДП «Науканафтогаз» зосереджена в сфері геології, геофізики, сейсмічних досліджень, розвідки та розробки родовищ нафти і газу, нетрадиційних вуглеводнів, транспортування нафти і газу, підземного зберігання газу, енергозбереження, економічних досліджень, науково-технічного супроводу сервісних та інженерних робіт, розроблення нормативних документів різного рівня, що регламентують діяльність в нафтогазовій галузі.

ДП «Науканафтогаз» оснащено сучасними програмно-технічними засобами і ліцензійними продуктами провідних компаній (Schlumberger, Computer Modelirung Group, GGG тощо) та власними розробками.

В інституті створено одну з найпотужніших в Україні сучасну наукову та програмно-технічну базу, що включає використання швидкого обчислювального кластера для обробки значних масивів геолого-геофізичної, сейсмічної та геолого-промислової інформації (Storage–20 ТБ), а також базу геолого-геофізичної та геолого-промислової інформації про нафтогазоносні надра, що містить інформацію про 3900 свердловин, 300 ліцензійних ділянок, 440 родовищ нафти і газу України.

ДП «Науканафтогаз» займає чільне місце в нафтогазовому комплексі України, як експертна організація галузевої науки європейського рівня акредитації відповідно до ДСТУ ISO 9001:2009 «Системи управління якістю. Вимоги» і неодноразово залучався до формування стратегій розвитку нафтогазового сектору економіки України та розроблення державних та галузевих програм, а саме Стратегії розвитку нафтогазового комплексу України до 2030 року, Уточненої Державної Програми освоєння вуглеводневих ресурсів українського сектора Чорного та Азовського морів та Концепції функціонування та розвитку системи ПСГ України.

Свою діяльність Інститут веде на території України та за її межами.

За тринадцятилітній період розвитку підприємства з урахуванням рекомендацій ДП «Науканафтогаз» відкрито 10 родовищ нафти і газу в Україні (Субботіна, Руновщинське, Східно-Руновщинське, імені акад. Шпака) та 6 родовищ за кордоном; за результатами науково-технічного супроводу Концесійної угоди між Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та Урядом Арабської Республіки Єгипет в межах ліцензійного блоку Alam El Shawish East за безпосередньою участю фахівців ДП «Науканафтогаз» відкрито родовища нафти і газу (HG, WHG, ENG, NHG, Karima та Malaka) з початковими прогнозними запасами більше 280 млн. т умов. пал); надано понад 100 рекомендацій щодо проведення геолого-розвідувальних робіт і нарощування ресурсної бази вуглеводнів на об'єктах підприємств Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України». За результатами реалізації рекомендацій прирощено запасів 7,0 млрд. м³ газу та 5,8 млн.т. нафти.

У ДП «Науканафтогаз» створено та підтримується більше 20 геолого-технологічних моделей покладів нафти і газу на базі яких сформовано рекомендації, реалізація яких забезпечить додатковий видобуток газу понад 3,2 млрд. м³ газу та понад 3,3 млн. т нафти за проектний період, приріст запасів газу – 2,8 млрд. м³, нафти – 6,1 млн. т.

Фахівці ДП «Науканафтогаз» супроводжують зарубіжні проекти Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» за кордоном, беруть активну участь у складі робочих груп в рамках співпраці з іноземними компаніями PVE Dea AG, ExxonMobil, Eni Ukraine Holdings B.V., Geopetrol Intl. Holding, Halliburton Ukraine, IHS Cera в Україні.

Інститут співпрацює з компаніями Schlumberger, Halliburton, Paradigm, CMG за напрямками удосконалення програмно-технічного та методичного забезпечення досліджень нафтогазоносності, з компаніями Shell, Marathon, Hunt Oil та іншими підприємствами Росії, Лівії, АРС, ОАЄ, Ірану – з

проекування, науково-технічного супроводу геологорозвідувальних робіт та освоєння нафтових і газових родовищ, з Ryder Scott Company, L.P. (США) щодо проведення незалежної оцінки резервів (запасів/ресурсів) вуглеводнів нафтогазових родовищ та перспективних площ Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України».

За результатами співпраці фахівців інституту з співробітниками компанії «Райдер Скотт» первинна оцінка ресурсів перспективних об'єктів власне Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» (наданих компанією «Райдер Скотт» в червні 2015 року) була збільшена по газу на 32,2 % (на 12,2 млрд. м³) і по нафті на 51,9 % (на 2,1млн. т). По родовищах власне Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» ресурсна база по нафті була збільшена на 50 % (на 1,2 млн. т).

ДП «Науканафтогаз» виконує роботи з адміністрування, формування та науково-технічного супроводу баз даних геолого-геофізичної та геолого-промислової інформації по об'єктах підприємств Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України», головною метою яких є підвищення інформативності геологічних даних та ефективності геологорозвідувальних робіт Компанії.

Науковими співробітниками інституту розроблено структуру бази даних геолого-геофізичної інформації підприємств НАК «Нафтогаз України»; сформовано базу даних геолого-геофізичної інформації підприємств Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» по розділах: свердловинна геологічна інформація, свердловинна геофізична інформація, сейсморозвідувальна інформація, інформація про родовища і структури, регіональна картографічна інформація, надрокористування, звіти про проведені ГРП на НДР, паспорти структур, зарубіжні проекти, геолого-промислові моделі; на основі сучасних геоінформаційних технологій та програмного забезпечення ESRI розроблено геопортал, який базується на геоінформаційній системі, що виконує функції інтерфейсу бази даних геолого-геофізичної інформації, а також містить актуальну інформацію про: родовища вуглеводнів, відкриті на території України; розміщення понад 15 тисяч глибоких свердловин, пробурених в процесі ГРП на нафту і газ в усіх нафтогазоносних регіонах України; польові геофізичні дослідження, виконані за останні 25 років та іншу важливу інформацію.

ДП «Науканафтогаз» здійснює супервізію за роботами, що виконуються на замовлення Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» та її підприємств у відповідності до чинних в Україні нормативно-правових актів та нормативних документів: а) за польовими сейсморозвідувальними роботами, обробкою та інтерпретацією отриманих сейсмічних матеріалів; б) за польовими комплексними геофізичними (гравірозвідувальними, магніто-розвідувальними, електророзвідувальними) роботами, обробкою та інтерпретацією отриманих геофізичних матеріалів; в) за спорудженням свердловин.

За період 2003-2016 рр. по напрямку нормативно-технічне і правове забезпечення розроблено 74 нормативних документи різних рівнів прийняття; розширено сфери діяльності ДП «Науканафтогаз» за рахунок організації на базі інституту ТК 318 «Будівництво об'єктів видобування, транспортування та зберігання нафти і газу» (наказ Мінрегіону від 15.09.15 № 230).

ДП «Науканафтогаз» надає науково-інформаційні, інжинірингові та консалтингові послуги: науково-технічну експертизу, експертні оцінки проектних і технологічних рішень; аналітичні дослідження та інформаційні огляди; розроблення нормативних документів, стандартів, технічних умов; консультаційні послуги з питань нафтогазової галузі; авторський супровід проектів.

Вперше за участі вчених ДП «Науканафтогаз» виконано комплексні дослідження нетрадиційних джерел вуглеводнів в Україні. Головні розробники проблеми – ДП «Науканафтогаз», ННІ «Інститут геології» КНУ імені Тараса Шевченка та ІГГГК НАН України.

У майбутньому стратегічними напрямками ДП «Науканафтогаз» є: диверсифікація портфелю замовлень на внутрішньому ринку науково-технічних послуг; розширення закордонного ринку послуг; нові напрями діяльності підприємства, покращення та організація технічних потужностей; експансія в інформаційний простір.